

Livligt hos Ung vänster

Det har skrivits en hel del om de politiska ungdomsförbundens kris. För Ung vänster i Lund verkar emellertid den frågan inte särskilt aktuell.

Det är en växande förening med stor aktivitet. Inte minst när det gäller studier. Det finns bland ungdomarna ett förnyat intresse för Marx och marxismen, som studeras och diskuteras i kombination med modernare idériktningar som feminism och ekologism.

Inom Skånedistriktet pågår en "ideologisk trestegskurs" där cirka en tredjedel av deltagarna kommer från Lund. Nivån är kvalificerad: man har haft Herman Schmid som föreläsare och hoppas på Sven-Eric Liedman till det filosofiska avsnittet. Lokalt i Lund läser man varannan måndag en introduktionskurs som tar upp en rad politiska grundfrågor, och det finns planer på ytterligare en cirkel.

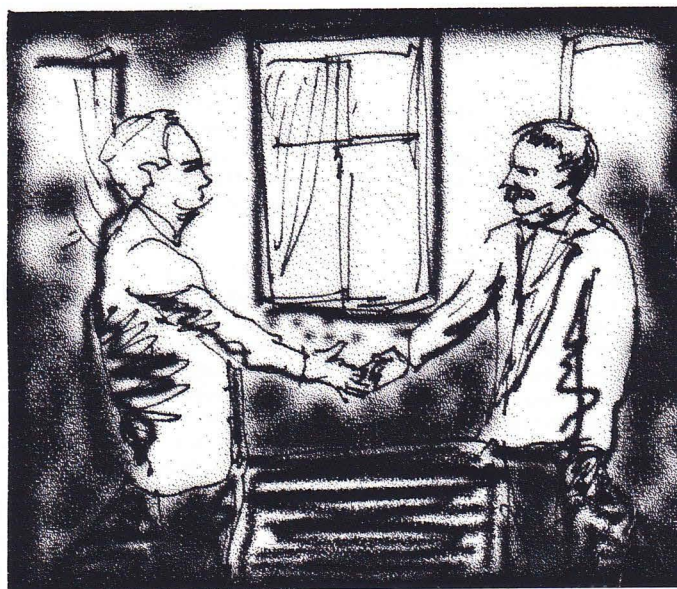
Utåt förbereds antifascistiska manifestationer på årsdagen av Kristallnatten den 10-11 november – bl.a. ett försök att ta udden av demonstrationerna och motdemonstrationerna den 30 i samma månad. Liksom förra året kommer en lång rad politiska föreningar, invandrarföreningar och andra att bjudas in, och liksom då kombineras manifestationerna med en insamling till något humanitärt ändamål.

Ung vänster har även tagit initiativ till en aktion mot skolmåltsavgifterna i gymnasiet, där man vill få elevråd och andra att ställa upp. När denna breda aktion är över tänker man gå ut på skolorna och mer specifikt progagera för vänsterns idéer.

Om mötet mellan Ung Vänster och vänsterpartiet om skolpolitiken skriver Liv Nilsson på annan plats i tidningen. Här kan bara noteras att v-representanten i gymnasienämnden, Gunnar Stensson, tog intryck av argumenten och numera (åter) vill förespråka fria skolmåltsider.

Ungvänstern börjar också göra sina egna kommunalpolitiska erfarenheter. Nu senast gick deras ordförande Andreas Bakken in som ersättare i kdn Torn.

Peace in our time

Med anledning av det nyligen timade fredsmötet mellan den något större kommunen i söder som snart också ska begåvas med universitet, återger vi här denna teckning av signaturen pip.

Främlingsfientlighet?

Förra veckans öppna möte på Fäladsgården var det tredje som handlade om detaljplanen för deponin och moskén vid Klosterängsvägen. Vid mötet i augusti hade ju inga politiker från byggnadsnämnden infunnit sig.

Nu var det gott om sådana, även från kommunstyrelsen, i stort sett alla ledande politiker i Lund. Allmänheten var nog i stort sett densamma, enligt dem som varit med i augusti. Från stadsarkitektkontoret kom stadsbyggnadsdirektören och handläggande arkitekten Elsa Grip. Men till skillnad från det första mötet förra hösten var varken initiativtagaren till moskén eller några andra muslimer där, inte heller några övriga tillskyndare till moskén, att döma av vad som sades.

Stämningen var till synes mycket lugn, men i det som sades från allmänheten kunde man skönja en djup oro för den tilltänkta moskén, som inte kan tolkas som annat än främlingsfientlighet, trots att det direkt uttalades.

Argumenten var många – bullerstörningar, oro för social segregation, oro för många tillresande muslimer, oro för villprisernas sjunkande tendens, osv.

Varför denna oro???

Det är svårt att förstå denna oro. Vänsterpartiet vägrar acceptera att platsen ska bedömas som "överdug", samtidigt som man vill förpassa moskén till ett industriområde eller någon annan utkant, bara inte på Norr!

En moské är inte en industri, det är en helgedom, och ska därför åtnjuta samma respekt som kristna kyrkor eller andrasamlingslokaler, och som ju normalt inte hamnar på industriområden. Det har likväl Rikets Sal gjort på Gastelyckan, i sällskap med fackklubblokaler, djursjukhus m m.

Allmänheten förstod nog inte heller innebörden av att pröva en lokalisering i detaljplan. Det betyder ju att man prövar om lokalisering och utformning är lämpliga, eller om de måste avvisas med hänsyn till risk för hälsa, utsläpp, störningar osv. På augustimötet var det enbart risken för bullerstörda studentbostäder som fick KDN Norr att enhälligt avvisa planen.

I det läget skrev jag en insändare, där jag tog upp dessa frågor och pekade på att de kunde stjälpas hela planen. Stadsarkitektkontoret la ner mycket jobb på att ta fram nya

Kulturnatts-konsekvenser

Ett av syftena med kulturnatten är att människor skall mötas. Att så verkligen skett trots att alla stadens stora offentliga lokaler stod tomma och trots att natten var mindre natt i år än tidigare bekräftas av följande: Dagen efter – eller troligare första vardagen efter – kulturnatten, sägs förskrivningen av "dagen-efter-piller" stigit till onade höjder inom primärvården i Lund. "Dagen-efter-piller" är ett preventivmedel, som man använder efter fullbordat faktum. Det ersätter det piller hon glömde ta igår eller gummit, som inte kom på.

Att mötas är skönt. Tycker många. Och trots att lyckan är flyktig är ett kort möte bättre än inget möte alls!

Erbar

bullervården, som visade sig vara bättre än de tidigare beräknade. Vänsterpartiet blev då övertygat om att risken för buller inte kunde vara ett skäl att avvisa planen. Och något annat skäl att avvisa den kan inte partiet finna. Tvärtom är det viktigt att visa att religionsfriheten i Sverige inte är villkorad av vilken religion det är fråga om, utan att den gäller alla.

Moderaterna började vackla på mötet. I alla fall om man får tro Christine Jönsson (m). Man var nu plötsligt beredd att i detta sena skede pröva andra, nya lägen för en moské, trots att de borgerliga och vänsterpartiet varit i majoritet för att acceptera läget.

Om kommunstyrelsens majoritet väljer att riva upp beslutet om placeringen, kan vänsterpartiet tvingas gå med på att återigen pröva nya lägen. Men det beror helt på om initiativtagaren verkligen vill börja om från början. Varje nytt läge kommer att vålla samma debatt.

Var och en som hittills har deltagit i debatten kan säkert finna ännu bättre lägen – mera "neutrala" och mera centrala. Vad mer centralt kan man då hitta än vid Clemenstorget och järnvägsstationen? SJ har där en tomt med parkering, som man inte har någon inressent till idag. Om man menar allvar med ett centralt läge intill goda kommunikationer, så är det en synnerligen värdig placering.

Men vad är det egentligen för fel på Klosterängsvägen? Det är beklagligt att socialdemokraterna framstår som enda motståndare.

Thomas S

Europa i flera rum

I förra VB skrev jag att Sfs ende europaparlamentariker John Iversen lämnat partiet och tagit sitt mandat med sig över till socialdemokraterna. Det var för hans del tack och adjö efter 22 års trogen tjänst för folkesocialisterna. Partiet förlorade därmed en framstående och respekterad miljöpolitiker.

Härom lördagen hade de övriga europapositiva SF-arna debatt om "regeringskonferensen och flexibilitet" på Christiansborg i Köpenhamn. Ett sextiotal deltagare hade mött upp med vice ordföranden Christine Antorini, gruppledaren i folktinget Steen Gaade och EU-sekreteraren Anders Andersen i spetsen. John Iversen, som då ännu inte hoppat av till (s) var förhindrad av "hexeskud". Nackspår på svenska. Det hela utvecklade sig, enligt referat i Weekendavisen, till något så sällsynt som en konstruktiv EU-debatt. En debatt om hur man från dansk sida kunde tänka sig att EU skulle kunna se ut. Det var en diskussion utan de obligatoriska markeringarna mot unionen, som man annars förknippar med SF- och vänsterpartiet.

Bas och partnerskap

Det var Christine Antorini som presenterade visionen om det framtida EU. Enligt henne var det på tiden att man slutade uppfatta flexibiliteten som en fråga om att alla medlemsländer rör sig mot samma mål men med olika hastighet. Det är den synen, som ligger bakom uttryck som, "Europa i koncentriska

cirklar" och "Kärneuropa". Sfs flexibilitetslogon är "Europa i flera rum" och betyder i Christine Antorinis version att alla stater absolut inte behöver gå samma väg. Hon har hämtat inspirationen från en internationell forskarrapport från Center of Economic Research i London. Visionen går ut på att man delar upp EU i en gemensam överstatlig bas där alla länder skall vara med medan resten av samarbetet kar föregå inom öppna frivilliga partnerskap. Inom dessa partnerskap skall man kunna samarbeta om allt – försvar, miljö – allt som inte ingår i den överstatliga basen. Enligt Antorini kan varje land på så sätt engagera sig fullt ut i sina hjärtefrågor. Man kan samla sina insatser till de områden, som har folkligt stöd i det egna landet och på så sätt locka upp den euroskepsis, som finns i många länder. Fransmännen skulle kunna få sitt Corps d'Europe, tyskarna sitt Europäische Grenz-Polizei, och Danmark skulle kunna lämna sin roll, som den som släpar fötterna efter sig och bli unionens främsta federalist på miljöområdet. Visionen borde inte vara artfärrande för vänsterpartiet men tanke på de markeringar, som gjorts för överstatlighet på bl a miljöområdet. Tillsammans med Steen Gaade tänkte Christine Antorini sig att få in hela SF's partiprogram om miljö, konsumentskydd och arbetsrättslagstiftning i den gemensamma överstatliga basen. Här spränger man ramarna för den forskarrap-

port, som varit förebilden. I den konstateras att det bara är Romtraktaten, som staterna kan enas om och som därmed kan bli basen. Men vad är det för fel på visioner?

Ett unikt lyft

Enligt referatet i Weekendavisen 27 sept – 3 okt konfronterades den optimistiska SF-visionen ganska brutalt med realpolitiken företrädd av Danmarks chefförhandlare Niels Ersbøll. Enligt honom saknas utrymme för sådan flexibilitet i traktaten: Partnerskap var bara möjligt på områden där länderna inte redan överlämnat lagstiftningskompetens t. ex inom utbildning och turism. Skall man ge sig på andra områden krävs det ett nytt traktat. ett ganska realistiskt projekt med tanke på hur besvärligt det varit att få Maastrichttraktatet antaget. Det borde dessutom vara en aning problematiskt för Danmark att komma med förslag om flexibilitet på områden, som omfattas av de danska undantagen och där man därför inte har någon rösträtt!

Antorini och Gaade har i alla fall gjort något ganska unikt. De har lyft diskussionen över enkla Ja/Nej-markeringar och öppnat för resonemang om möjliga utvecklingsvägar för samarbete mellan länderna i Europa. Deras synpunkter borde vara intressanta också för vänsterpartiets partistyrrelse och medlemmar och det är lätt att bjuda in dem till Sverige.

Frahm och tillbaka

Rubriken är snodd från Weekendavisen – även den – och står över en

artikel, som belyser huvudlinjen i utvecklingen av SF's europapolitik. Som vi nämnde i förra VB är SF's huvudlinje att lägga sig nära nej-opinionen och dess organisationer. Det är i det sammanhanget man skall se f.d. folktingsledamoten Pernille Frahms agerande. Hon meddelade härom veckan att hon tänkte ställa upp i ledningen av Junibevegelsen – ett nej-parti – med egen representation i europaparlamentet. Hon ställde alltså i realiteten upp i ledningen för ett annat parti och fick sin egen partiledning, bl.a. ordföranden Holger K. Nielsens välsignelse för detta. Det är även för danska förhållanden anmärkningsvärt att man kan ha framträdande roller i flera partier samtidigt. Pernille Frahm ångrade sig visserligen snabbt och gav upp planerna på en framtid inom Junibevegelsen. Men ändå. Partiet hade gett klarsignal och behandlat henne på helt annat sätt än man gjorde med John Iversen när han ungefär samtidigt gick över till socialdemokraterna. Man får alltså konstatera att John Iversens avhopp och Pernille Frahms "fram-och-tillbaka" agerande. Tyder på att SF kommer att renodla sin populistiska "Nej-till-Europa-politik". Detta gör givetvis handlingsutrymmet snävare för Christine Antorini, Steen Gaade och likasinnade och har dessutom konsekvenser på vänsterpartiets europapolitik genom den nära relationen mellan Pernille Frahm och partiets EU-funktionär, Stellan Hermansson.

RN

Skolmåltsavgifter, ett "nödvändigt" ont?

Hur ställer sig Lunds vänsterparti till skolmåltsavgiften på gymnasieskolan?

Detta är en fråga som vi i Ung Vänster passade på att ställa till några välinsatta vänsterpartister som kom till vår ganska informella skolpolitiska diskussion den 19 september.

Många politiker beskriver skolmåltsavgifter som ett "nödvändigt ont". Detta är något som vi i Ung Vänster inte kan eller vill acceptera. Många av oss går själva på gymnasiet, och tvingas beskåda hur våra skolor i takt med ökade nedskärningar blir alltmer segregerade. Att avgiftsbelägga skolmåltsavgiften är att frånta alla elever rättigheten att gratis få äta sig mätta, för att sedan kunna koncentrera sig och tillägna sig undervisningen på bästa sätt. Avgiften ligger för tillfället på 375 kr, och det kan kanske inte tyckas vara så mycket för många med lite tjockare plånböcker. I Lund är det dock så illa att cirka tio procent av gymnasieeleverna av olika skäl (förmodligen i huvudsak ekonomiska) inte löser ut något matkort. Skolmåltsavgiften slår orimligt hårt mot redan utsatta grupper. Den går därför inte att se endast som en ekonomisk utan är även en principiell fråga.

Vi i Ung Vänster fick faktiskt en hel del medhåll av vissa partister, men vi kunde inte undgå känslan av att det tyvärr råder delade meningar i denna fråga inom partiet.

Skolmåltsavgifter var inte det enda som diskuterades på detta möte. Vänsterpartiet hann även lägga fram sin syn på andra skolfrågor. Vi fann till vår glädje att synen på t.ex. friskolor och i många andra frågor var densamma.

Sammanfattningsvis kan man väl säga att det var ett mycket intressant möte. Åtminstone vi i Ung Vänster känner att det är viktigt att skapa en dialog med partiet – det tror vi kan vara berikande för de flesta. Jag vill även framhålla att de partister som kom var mycket välinsatta och hade väldigt mycket intressant att säga. Fler diskussioner och möten av detta slag är något vi definitivt välkomnar.

Ung Vänster kommer nu under hösten, i samarbete med andra ungdomsförbund och elevråd, att driva en kampanj mot skolmåltsavgifterna på gymnasiet. Vi ser naturligtvis gärna att även partiet tar en aktiv ställning mot alla former av avgiftsbelagd skola, och på så sätt hjälper till att bygga upp ett bra utbildningssystem, i stället för att rasera det.

Liv Nilsson, Ung Vänster

Krig och empati

Att en historiker måste distansera sig till sitt ämne för att utveckla en nödvändig källkritisk förmåga och vetenskaplig skärpa tycks rimlig för en utomstående. Samtidigt är just möjligheten till inblick i främmande och annorlunda människors liv det som fascinerar med historieämnet. Över tiden upplever man i hur livet tedde sig för sydfranska bönder, engelska sjörövare, tyska handelsfruar och svenska ministrar. Tidsavståndet gör att man kan frigöra sig från sig själv, sin kultur och även sitt kön.

För en lekman ter sig empatin som en inte helt oviktig del i det historiska intresset. Är de inte så för en yrkesman?

Ingegerd Wedins distans till historiska krig, i förra VB, framstår som rätt besynnerlig, i synnerhet

med tanke på den följande beskrivningen av Ulla Lindström.

En viktig del i Ulla Lindströms arbete var ju, liksom för Alva Myrdal, att bekämpa kriget och dess uppkomst. I vart fall för den senare vet jag att engagemanget inte grundade sig på enbart kylig analys.

Då människan tycks ha så svårt att lära sig av misstagen och så lätt begår dem igen borde väl goda historiska skildringar av krig vara rätt så viktiga?

Visst kan insiktsfulla analyser av despotiska, nordiska medeltidsdrottningar vara av stort intresse, men omöjliggör de att man även tar upp deras handlingar, kriget? Efter sjuhundra år säger kraniet med pilen i ögat från Korsbetningen i Gotlands fomsal i Visby mer om Valdemars och Margaretas styre än den romantiska tavlan med en lidande jungfru vid Visbys brandskattning. I engelska tidningar kan man fortfarande läsa annonser av typen »In memoriam of my beloved brother John Smith, born January 9, 1898. Devon. Dead September 3, 1916 at Marne.«

De får i vart fall mig att börja gråta, trots att jag varken är engelsman, systertill en soldat eller historiker.

Mårten Dunér

Den store grannen och Lund

Det finns i Sverker Oredssons bok *Lunds universitet under andra världskriget. Motsättningar, debatter och hjälpinsatser* (utgiven av Lunds universitetshistoriska sällskap), som VB härmed äntligen uppmärksammar, ett par formuleringar som något förbryllar recensenten.

Nazismens karaktär

En står alldeles i början, på sidan 10, och lyder: "Man bör hålla i minnet, att först under senare delen av kriget var det möjligt att ha en både heltäckande och sann bild av nazismens karaktär."

Det beror naturligtvis på vad man menar med "heltäckande" och "sann". De flesta historiker inser att Rankes klassiska strävan, att få veta *wie es eigentlich gewesen*, är ett i princip ouppnåeligt mål. Historien skrivs ständigt om, och vad som egentligen är "nazismens karaktär" var ju för inte så länge sen en stridsfråga bland de kvalificerade deltagarna i den tyska "historikerstriden". Men Oredssons behandling av sitt ämne visar att han inte tänker på sådana spetsfunktigheter. Och då kan man undra vilken kunskap om nazismens karaktär som fanns tillgänglig 1944 men inte 1940. För den allmänna opinionen handlade det kanske om en gradvis öppnad insikt, men för studenterna och forskarna vid Lunds universitet som boken handlar om? Först under krigets senare del nådde rapporterna om det industriella dödadet i koncentrationslägren ut till en större krets, men Kristallnatten ägde rum 1938. Och redan 1934 kunde man på Lunds UB (som lär vara ett av de relativt få ställen där originalupplagan finns bevarad) i *Zeitschrift für Sozialforschung*, de fördrivna Frankfurtfilosofernas berömda organ, såvitt jag förstår är en giltig bild av nazismens karaktär genom att läsa Max Horkheimer.

Tysklands Europa och EU:s

Andra gången jag studsade var när jag läste Oredssons kritiska analys av den nazistiskt miljt sagt anstrukne juridikprofessorn Karl Olivecrona, som 1940 skrev: "Liksom man lärt sig att individer och klasser måste underordna sina intressen under det gemensamma bästa om de skola kunna leva i fred, så kommer man att förstå, att nationerna måste underordna sig det gemensamma europeiska bästa." Till detta fogar Oredsson kommentaren: "Den sista meningen skulle år 1994 ha kunnat fungera som ett välformulerat argument för Europeiska Unionen. För Olivecrona var meningen 1940 ett argument för att acceptera Nazitysklands ledande roll i Europa."

Detta luktar *guilt by association* och är intressant när det kommer från en person som varit så aktiv i det EU-vänliga folkpartiet. Oredsson tillfogar visserligen att den nu så allmänt aktade Georg Henrik von Wright under kriget formulerade sej ungefär som Olivecrona (vilket på senare tid har uppmärksammat i både Sverige och Finland), men det ändrar egentligen ingenting.

Rätt man

Sverker Oredsson har goda personliga förutsättningar att skriva en opinionshistoria med fokusering på universitetets hållning till Tyskland och nazismen före och under andra världskriget. Han känner miljöerna inifrån som f.d. studentkårspolitiker och f.d. universitetsdirektör. Hans erfarenheter som centralkommunalpolitiker har säkert varit till nytta även om det civila Lund inte ges så stort utrymme i boken. De femtio åren eller mer sedan den behandlade perioden är visserligen en lång tid, men inte längre än att Oredsson har haft att göra med en stor del av de aktuella personerna.

Därtill kommer att Oredsson redan tidigare visat sin förmåga att inte utan engagemang analysera opinionen, som han gjorde i boken om Gustav II Adolf som kultfigur (på sin tid behandlad i VB av sign. Lucifer). Det var nog bra att han lösgjordes från universitetsadministrationen och fick möjlighet att verka som obunden historiker.

Men Oredsson imponerar också genom sina kunskaper utöver historieämnet i snäv mening. Han reder ut filosofiska och idéhistoriska trådar. De kristna och skönlitterära hållningarna, även nationellt, får ett betydande utrymme.

Lund var värst

Hur var det då med Lunds universitet och nazismen? Ni som ännu inte läst boken (som kan köpas relativt billigt) har kanske sett i tidigare recensioner om Oredssons notering att "det fanns fler kända utslag av pronazism i Lund än vid andra lärosäten".

Varför? Oredsson sammanfattar några tänkbare förklaringar:

1. Den skånska tidningspressen var rätt förstående mot vad som hände i det nya Tyskland. Det gällde de tidningar som den borgerligt dominerade studentpopulationen i första hand läste, Lunds Dagblad och Sydsvenskan, men även Arbetet under Allan Vougts redaktörskap, även om den tidningen på andra sidor än ledarens gav plats för skarpa bidrag från den aktiva antinazistiska gruppen inom den akademiska världen.

2. Tysklandsorientering predestinerade ofta för pronazism, och Lund var mer tyskorienterat än de andra högskoleorterna, inte minst tack vare sitt geografiska läge i en tid då man normalt inte flög. Kanske också som ett arv från 1890-talets guldålder när Bengt Lidforss, Axel Wallengren och andra så ofta tog tåget till Berlin.

3. Lunds universitet var litet. Alla studenterna kunde i princip samlas på en gång i AF:s stora sal för att anta flyktfientliga uttalanden, välja Lundagårdsredaktör eller kårordförande - vilket

senare skedde ännu i början av 1960-talet när Sverker Oredsson fick den posten. En sådan församling var lätt att påverka för goda och auktoritativa talare. I Lund fanns det flera pronazistiska forskare som kunde underbygga sina åsikter med ett etablerat vetenskapligt anseende, som historikern Gottfrid Carlsson, litteraturhistorikern Fredrik Böök, genetikern Herman Nilsson-Ehle, teologen Hugo Odeberg och den ovannämnde Karl Olivecrona.

4. Själv framhåller Oredsson att den organiserade studenthögern (Nationella studentklubben var den överlägset största politiska föreningen bland studenterna) sedan tidigare stod ovanligt långt till höger just i Lund.

Det svängde

Oredssons bok förmedlar också en allmän bild av inskränkthet och opportunism bland den tidens student. Den hade förstås en allmän grund i de osäkra arbetsmarknadsutsikter som rådde, då som nu, och i de defaitistiska stämningarna under den krisdrabbade mellankrigstiden. Men det var en opportunism i förening med sensibilitet. Redan på våren 1941, när det stod klart att England skulle fortsätta motståndet, fanns det tecken på en omsvängning (även påverkad av sympati för de danska studenterna).

Sedan kom ju den stora opinionsvändningen 1942/43, i Lund som i övriga landet. Oredsson gör värdefulla kopplingar till regeringens bedömningar och åtgärder. Han citerar Jöran Mjöberg som i Lundagårdstalade om "El-Alameindemokrater, Stalingraddemokrater och Salernodemokrater", dvs omväntelser i takt med de tyska motgångarna. Hösten 1943 portförbjöds de nazistiska organisationerna på AF.

Många avsvor sej åsikter och ideal som de för inte så längesen hade omfattat. Man grips av ett visst medlidande med de få som löpte linan ut, som Hugo Odeberg som flydde in i kristen fundamentalism eller Åke Ohlmarks som inte återvände från Tyskland förrän med det näst sista planet (men som i memoarböcker förtrytsamt tillbakavisade naziststämpeln och utmålade sej som hemlig svensk agent).

Då och nu

Kan man lära av historien? Finns det paralleller mellan det tidiga 1940-tal som Sverker Oredsson behandlar och det sena 1990-talet då man åter kan se ett och annat spretat hakkors i Lund?

Jag vet faktiskt inte. Att nazismens ikoner dyker upp på husväggarna är väl mest utslag av en ansvarslös postmodernism. En annan och mycket allvarligare sak är att fascism och högerextremism åter har fått fast fot i Skåne. Men det är i allt väsentligt en underdog- och underklassrörelse. Av akademisk överbyggnad märks nästan inget. Och i den mån det märks hittar man, som i fallet Lars Hultén, direkta person- och släktsamband med 1940 års män och kvinnor.

Gunnar Sandin

Från det kommunala

Så har då socialstyrelsen presenterat sin nya, vägledande norm för socialbidrag. Man valde att göra det i form av en debattartikel i Dagens Nyheter, ett nog så intressant grepp. Enligt "vanligtvis tillförlitliga" källor kommer man nästa vecka går ut med en rekommendation typ "Läs två till tre dagstidningar per dag, inkl. en stockholms-tidning, dock ej SvD".

Politiker i ekonomiskt hårt pressade kommuner har hyst vissa förhoppningar om sänkta bidragsnivåer. Och för riket lär det bli en sänkning med 3-5%. För Lunds del, som liksom de flesta av landets kommuner redan tillämpar ungefär den modell som socialstyrelsen nu gjort till sin, innebär förslaget en något höjd nivå för ensamstående och samboende utan eller med ett barn. För övriga en något sänkt. Eftersom den första gruppen står för drygt 80% av totala socialbidragskostnaden, blir resultatet för Lunds del sammanlagt en höjning.

Nu är ju inte de ökade socialbidragskostnaderna ett resultat av överkonsumerande socialbidragstagare. Den "skäliga levnadsnivå" som socialbidragen ska garantera rymmer knappast vare sig biobesök, restaurangbesök eller utlandssemester. Den fortsatt höga arbetslösheten kombinerat med nedskärningar i socialförsäkringssystemet och sänkta barnbidrag är istället orsaken till att allt fler blir beroende av socialbidrag. Istället för att vara ett yttersta skyddsnet för dem som har det svårast, har socialbidragen blivit en form av medborgarlön. Det bör noteras att de som är berättigade till bidrag är betydligt fler än de som faktiskt söker.

För Lunds del förväntas nettokostnaden för socialbidrag i år stiga med knappt 20% jämfört med 1995. Sett i ett par års perspektiv är inte dagens totala kostnad anmärkningsvärt hög. Den ligger något högre än 1994, 990 miljoner mot 87 miljoner 1994. Då tillämpade Lund fortfarande den s k bruttonormsprincipen, samtidigt som antalet nyanlända flyktingar, vilkas socialbidrag bekostas av staten, var högre än idag.

Vad som framför allt är illavarslande är tendensen. Ungdomar och invandrare får allt svårare att bli självförsörjande, för att inte tala om de personer, som på grund av olika slags funktionshinder även under högkonjunkturer har svårt att slå sig in på den reguljära arbetsmarknaden.

Om socialstyrelsen får gehör för sina förslag att ur systemet lyfta bort ungdomar, som istället bör garanteras någon form av arbete, flyktingar som bör få ekonomiskt stöd av staten under längre tid än idag, och ensamstående föräldrar som också föreslås få annat stöd än socialbidrag, då återfår åtminstone socialbidragen sin tidigare funktion som yttersta skyddsnet.

Arbetet med att skapa en reguljär arbetsmarknad med plats för "alla" återstår dock.

S-B P

HAR DU FLYTTAT? Skicka in hela adressdelen till Veckobladet (Se ovan).

NY ADRESS.....

Vad gör de på lasaretet före klockan 3?

Miljönämnden i Lund fann, som ni kanske minns, att biltrafiken i centrala Lund orsakade bensenhalter som låg betydligt över gränsvärdet. Den chockade många genom att ta sina föreskrifter och uppgifter på allvar och beordra tekniska nämnden att se till att trafiktrycket minskade så mycket att halterna sjönk till en acceptabel nivå.

Det får vara någon mätta på radikalism i en känslig fråga, fick nämndens ordförande Björn Abelson (s) snart veta, bl.a. av partikollegan och kommunalrådet Sven Tufvesson som tycks kvalificera sej till posten som kampanjgeneral för Linje 2, "avveckla cancer-riskerna men med förnuft". Så centrumbilisterna kan nog t.v. både sova och köra lugnt.

Nu har emellertid även Linje 1 hört av sej. I Sydsvenskan den 2.10 skriver medicinprofessorn Bo G. Simonsson att de bensenhalter som är aktuella för ett genomsnitt av Lunds kommuns befolkning bara orsakar ytterligare ett leukemifall vart 75:e år. Visserligen är halterna avsevärt högre på Östra Mårtensgatan än i Igelösa eller Hällestad, men Simonsson anser att risken inte uppväger de välfärdsförkluster som Lundaborna gör om de inte kan ta bilen till systembolaget (ja, han nämner även andra institutioner) på Mårtenstorget.

Särskilt illa är det om Sparbanken Finn förverkligar sitt hot att dra in kontoret från Universitetssjukhuset, säger han. Då "måste de anställda under arbetstid ta sig till Mårtenstorget, där man inte får parkera". Han vill liksom folkpartiet ha en bilparkering under torget.

Själva fäster vi oss vid hans ord "under arbetstid". Är det verkligen så att de anställda på sjukhuset brukar utträta sina bankärenden inte på lunchrasten eller efter jobbet utan när de egentligen skulle vara där? Det ger ny relief åt deras, som vi förut trodde, berättigade klagomål över landstingets nedskärningar.

Dock vill vi påpeka för dem som brukar skubba från jobbet i t.ex. Centralblocket att det, om man räknar med tiden för att hämta och ställa bilen, går betydligt fortare att cykla ner till bankkontoret och spritbutiken på Mårtenstorget.

Nej till EMU!

"Just nu pågår under nästan total tystnad EUs regeringskonferens. Där diskuteras EUs nya grundlag. När regeringskonferensen är avslutad någon gång under 1997 kommer det att finnas ett förslag på hur Maastrichtfördraget ska förändras.

Regeringskonferensens resultat kommer alltså att påverka allas våra liv, förutsatt att vi är kvar i EU. Folkrörelsen Nej till EU vill att en folkomröstning ska hållas om regeringskonferensens resultat. Vi tror att resultatet av folkomröstningen blir ett nej, och utgår från att Sverige därmed lämnar Europeiska Unionen.

Samtidigt med regeringskonferensen förbereds valutaunionen EMU. Om valutaunionen kommer till stånd och Sverige går med, upphör de sista resterna av en självständig valutapolitik och därmed möjligheterna till en demokratiskt beslutad nationell ekonomisk politik och t.ex. arbetslöshetsbekämpning."

Så står det i ett pressmeddelande från Nej till EU:s avdelning i Lund, som informerar om tre offentliga möten. Det första, med centerpolitikern Hans Lindqvist, äger rum mellan att detta skrivs och VB läses, dvs. torsdag den 3.10. Men man kan boka in de två följande mötena.

Tisdag den 8.10 kl. 19 talar vänsterpartiets EU-parlamentariker Jonas Sjöstedt, tidigare vice ordförande i Nej till EU, under rubriken "EMU - politiska risker och ekonomiska nackdelar". Mötet äger rum på Palaestra (Universitetetsplatsens norra sida). Dessutom kan man lyssna till skifflebandet Panikorkestern vars låtar många av VB:s läsare har hört och gillar.

Måndag 28.10 kl. 19 är det så dags för Per Gahrton från miljöpartiet. Hans ämne lyder "EU vill ha en egen krigsmakt - vem är fienden?" Lunds Fredskommitté medarrangerar, Panikorkestern spelar åter och lokalen är denna gång Fäladsgårdens aula.

Notera i sammanhanget även vänsterpartiets appellmöte mot svensk EMU-anslutning med Vilmer Andersen och Röda Kapellet på Mårtenstorget nästa lördag, den 12.10 kl. 11.30.

Sex timmars arbetsdag

är temat för appellmötet på Mårtenstorget lördag kl 11. Nilofar Shirinbek talar, Röda Kapellet spelar.

Delirium för två

När en teaterpjäs sätts upp av en ensemble med irakisk regissör, skådespelare från gamla Jugoslavien, Ungern, Chile och Kina och med nyskriven musik av en fransman så förväntar sig åtminstone jag ganska positiva recensioner. Att en teatergrupp i så hög grad ser ut som Förenta Nationerna i miniatyr är ett initiativ som måste premieras, inte minst i en tid där arbetslösheten bland invandrare är dramatiskt hög och invandrare i massmedia börjar bli mer eller mindre synonymt med "problem".

Och Kalejdoskopets föreställning i Malmö har fått mycket bra recensioner. Sydsvenskan säger att "föreställningen blir en personligt engagerande upplevelse", Arbetet skriver att den är "tankeväckande och gripande".

Hur är då pjäsen egentligen? Jo, den är faktiskt precis så bra som recensenterna säger! Det är en helt igenom spännande och proffsig föreställning, från skådespeleri till scenbild, musik och egen nyöversättning av Eugène Ionescos originaltext. Vi får se ett par inbegripna i vad som på en gång är diskussioner, gräl och kärleksknabb. När orden på svenska inte räcker till övergår de till förolämpningar på sina egna hemspråk. De sitter i en sliten lägenhet och pratar om sin relation och sina havererade drömmar. Gamla käpphästar kommer i repris som frågan om snigeln och sköldpaddan egentligen är samma djur. I bakgrunden hörs ljuden från krigets krevader; då och då lysas lägenheten upp av ljusskenet från granater och bomber. Jag får en vision av Sarajevo eller Bagdad.

Det relativa lugn som ändå råder i lägenheten bryts av två inkräktare, som tar sig in i lägenheten. Första gången i en scen som är föreställningens komiska höjdpunkt och som får mig att associera till Dario Fo, andra gången speglar inträngandet krigets brutalitet.

Jag tycker att det är bra teater, stundtals suveränt bra. Det talas mycket just nu om att Lund är en dålig kulturstad. Här finns en nyskapande och spännande Lunda-baserad teatergrupp som skulle kunna ge staden en teater med egen profil. Gå och se föreställningen!

Den går i Lund 11-13 och 18-19 oktober på Lilla Teatern. Tiden är 19.30, föreställningen tar en timme och en kvart och kostar 80 kr.

Bengt Svensson

Per Roijer 50 år

När man läser Sydsvenskans ekonomisidor slås man ofta av hur trevligt många artiklar är skrivna. Lättbegripligt, precis mitt i prick, förklarar just det som en ekonomisk amatör undrar över, samtidigt oerhört insatt i ämnet. Långt innan man kommit till slutet sneglar man på signaturen - Per Roijer står där naturligtvis!

Jaha, det är ju typiskt Per, har skriver så himla bra!

Per är oerhört kunnig. Men en ganska försvunnen man, som aldrig ger minsta tecken på att brava med vad han kan.

Han har också gedigna kunskaper och färdigheter i hur man producerar en modern tidning med senaste datateknik för en grafiskt skärpt produkt. Per har varit aktiv i Sydsvenskans övergång till dataproducerad text och layout, som lärare i de nya snabba layoutprogrammen.

Per medverkar ibland också i VB, på sitt lite diskreta sätt.

För 25 år sen var Per aktiv för en bättre barnomsorg i Lund. Nu är döttrarna vuxna, och Per och Kajsa har skaffat sig en stuga vid Gaslunda, inte långt från Hjärtasjön där vi firat många härliga sommarläger tillsammans med dem.

På lördag fyller Per 50 år. Det ska vi fira!

Tho

MÖTE MÖTE

KOMMUNALPOLITISKA GRUPPEN

möte Må 7 okt. kl 19.30 på partilokalen. Budget 1997, rapporter, brainstorming. Må 14 okt: Disk. kring miljödelegationens förslag till Agenda 21-dokument. För er som är intresserade och inte fått förslaget hemsänt, finns det på partilokalen för avhämtning

RÖDA KAPELLET LÖ 5 okt. Avfärd 9.30 fr Clemensstorget för spel. 10.00 (prick!) vid biblioteket i Södra Sandby. Spelning Mårtenstorget 11.00. Tag med följ. låtar: 8, 21, 166, 173, 224, 225, 247, 271, 274, 281, 330, 331, 332, 334.

SÖ 6 okt. 18.45. Rep.: Fortsatt rep på ovannämnda låtar.

STORBANDET rep onsd. 9 okt. 19.00 i Vipeholmskolans festsal. OBS! Ny lokal! Vid förhinder eller frågor ring Margit, tel 12 71 93.

VECKOBLADET

Detta nummer gjordes av Thomas Schlyter.

Manus sänds per post till: Veckobladet, Bredg. 28, 222 21 Lund.
Onsdag e. 17 till fax 046-14 65 82.
Manus mottas gärna på 3,5" diskett
Telefon till redaktörerna:
Karin Blom 046-14 16 12 (nästa nr!)
Rolf Nilson 046-12 90 44
Thomas Schlyter 046-14 75 05
Vid utebliven tidning ring:
Sven-Bertil Persson 046-13 82 13.